

Kerstmis 2025 OLV-STP

Inleiding

Van harte heet ik u allen welkom, beste mensen, bij deze feestelijke viering van Kerstmis. (Welkom ook de mensen thuis die via de livestream met ons zijn verbonden.) Met mooie muziek en zang, met aloude teksten, met licht en versiering, overweging en dankzegging gaan wij de geboorte van onze Heer Jezus Christus vieren. Vanouds hoort daar ook de ‘kerststal’ bij, waarin wij de figuren van het kerstverhaal uitbeelden: Jezus, Maria en Jozef, de engelen, herders, de dieren, de drie koningen. Wij sluiten ons aan bij hun bezoek aan het Kindje in de kribbe. In deze Eucharistieviering danken wij God, dat Hij voor ons een gezicht heeft gekregen in Jezus Christus.

Preek

‘Kerststallen’ zijn altijd met hun tijd meegegaan: in de uitbeelding van de kerststalfiguren weerspiegelt zich de tijdsbeleving. Op 16 december was er op het voorplein van de Onze Lieve Vrouwe Basiliek de live televisieshow ‘De Kerststal van Nederland’. Het Kerstverhaal werd in een moderne setting geplaatst. Bijvoorbeeld, Maria en Jozef waren gekleed in de kleding van deze tijd en zij reden in een ‘deux chevaux’, een ‘lelijk eendje’. De ‘kerststal’ gaat met de tijd mee!

Soms zendt een moderne ‘kerststal’ niet alleen de gebruikelijke kerstboodschap uit, maar ook nog een tweede, een politieke boodschap. Zo zag ik een kerststal in de Verenigde Staten, waarin Maria en Jozef en het Kind weg waren – zij waren ‘ondergedoken’. Dat was een statement tegen de opsporingsdienst van de regering Trump, die vreemdelingen deporteert.

Onlangs ontstond ophef over de nieuwe kerststal, die op de Grote Markt in Brussel werd geplaatst. Levensgrote figuren met stof bekleed, rondom een kribbe met het Kind, maar allen zonder gezicht. Hun hoofden zijn alleen overtrokken met dezelfde stof. Die gezichtsloze figuren werken confronterend. Ik moest denken aan robots. Misschien wil de kunstenaar uitdrukken, dat mensen in onze samenleving anoniem zijn

geworden, zonder herkenbaarheid, zonder eigenheid, een beetje gerobotiseerd.

Hoe dit ook zij, de eigenlijke kerstboodschap verhult de kunstenaars. Want de kerstboodschap is niet gezichtsloos, integendeel. In het Kind in de kribbe krijgt God juist een gezicht in onze wereld. God komt menselijk herkenbaar aanwezig in Jezus Christus. Het unieke van elke mens weerspiegelt zich in zijn gezicht, in zijn ogen, zijn stem, zijn stemming en uitstraling. Zo is het ook met het mens geworden eeuwige Woord van God. “Wie Mij ziet, ziet de Vader”, zal Jezus later zeggen. In Hem kunnen wij God in de ogen zien en met Hem spreken.

Kerstmis is dus een feest van ontmoeting, van gezicht tot gezicht: God komt ons tegemoet met een menselijk gezicht waaruit liefde, vergeving, vriendschap en vrede spreken. Omgekeerd mogen wij Hem ons gezicht tonen, zoals wij zijn, met ons lief en leed, met onze mogelijkheden en zwakheden.

Die ontmoeting heeft ook een geweldige uitwerking op onze omgang met elkaar. Want wie oog heeft voor het Kind in de kribbe, heeft ook oog voor anderen, die gaat de medemens ook ontmoeten van gezicht tot gezicht. Dat wordt de basis voor een leven met elkaar vanuit zorgzame liefde, mededogen, vergeving en vrede. Kerstmis humaniseert onze omgang met elkaar.

Broeders en zusters, onze hele wereld is de schamele stal waarin Jezus ter wereld kwam en ons Gods gezicht toonde. Wij zijn gedurende ons leven in deze wereldstal op bezoek. Laten wij oog krijgen voor God en Hem ontmoeten. Laten wij ook oog krijgen voor elkaar. Dat wens ik u van harte toe in een Zalig Kerstfeest.